

REFERAT

Dato: 10. juni 2021
Sagsnr.: 21-2721-000014
Ref.: subr
Enhed: HOF

**Revideret REFERAT fra
14. møde i Overvågningsudvalget for Hav- og fiskeriudviklingsprogrammet
(EHFF) 2014-2020 afholdt tirsdag den 4. maj 2021**

Mødedeltagere:

Navn	Organisation	Rolle
Joan Reimann	FVM, Fiskeristyrelsen	Formand
Oluf Engberg	FVM, Fiskeristyrelsen	Næstformand
Maria Krohn	FVM, Departementet	Medlem
Lars Mikael Kjellerup Larsen	MIM, Miljøstyrelsen	Medlem
Ulla Bartels	Bolig- og Planstyrelsen	Medlem
Kasper Ullum	Danske Havne	Suppleant
Thomas Jespersen	Danish Seafood Association	Medlem
Poul Melgaard Jensen	Danish Seafood Association	Suppleant
Ole Lundberg Larsen	Danmarks Fiskeriforening PO	Medlem
Mette Florentin	Danmarks Pelagiske PO	
Hanne Lyng Winter	Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri	Medlem
Brian Thomsen	Dansk Akvakultur	Suppleant
Arne Haahr Hansen	Landdistrikternes Fællesråd	Medlem
Daniel Weber	Marine Ingrediens Denmark	Medlem
Flemming Nygaard Christensen	Fiskeriets Arbejds miljøråd	Medlem
Erik Flyvholm	Kommunernes Landsforening	Medlem
Charlotte Weber	Kommunernes Landsforening	
Lars Brinch Thygesen	Danmarks Sportsfiskerforbund	Medlem
Flemming Kjærulf	Dansk Amatørfiskerforening	Medlem
Henrike Semmler	WWF	Medlem
Cathrine Pedersen Schirmer	Danmarks Naturfredningsforening	Medlem
Jørgen Dalskov	DTU Aqua	National Correspondent
Fabio Galetti	Europa-Kommissionen (DG MARE)	Observatør
Annakarin Hedin	Europa-Kommissionen (DG MARE)	Observatør

Eksterne

Jes Brogaard Nielsen
Peter Lomholdt Langdahl

Sekretariat

Holger Jacobsen Kirkedal
Anne-Marie Knuth-Winterfeldt
Asger Petersen
Sanne Høj Andrén
Cielia Eckardt
Josefine Block Petersen
Mads Kofoed-Diedrichsen
Susanne Kamstrup-Braad

Afbud:

Anders Viborg Kristensen Søfartsstyrelsen

REFERAT

1. Velkomst ved formanden Joan Reimann

Formanden bød velkommen til det andet virtuelle Overvågningsudvalgsmøde for EHFF-programmet.

Der blev budt velkommen til Ulla Bartels, der er barselsvirkar for medlemmet Heidi B. Nielsen fra Bolig- og Planstyrelsen. Der var modtaget afbud fra Anders Viborg Kristensen fra Søfartsstyrelsen.

Formanden konstaterede, at mødematerialet blev rettidigt sendt til udvalget den 20. april 2021.

Videre, at dette Overvågningsudvalg vedrører EHFF 2014-2020, og at udvalget vil fortsætte indtil programmet lukker.

I den nye programperiode for EHFAF-fonden, der løber i perioden 2021-2027, vil der også blive brug for et nyt Overvågningsudvalg, og styrelsen går nu i gang med processen med at oprette det nye EHFAF-udvalg.

Indtil EHFAF-programmet er godkendt af Kommissionen etableres et såkaldt skyggeudvalg - et midlertidig udvalg som eksempelvis midlertidigt kan godkende udvælgelseskriterier for EHFAF-støtte, der tænkes implementeret inden der er et godkendt program.

Udvalgets *behandling*

Udvalget havde ingen bemærkninger.

2. Godkendelse af dagsordenen

Formanden gennemgik dagsordenen.

Først en gennemgå af de udsendte bilag samt den kommende ændring af programmet. Dernæst en gennemgang af budgettet for teknisk bistand.

Styrelsen vil orientere om åbning af de sidste ordninger i EHFF programmet, samt give en orientering om status på det kommende EHFAF-program. Under punkt 7 en orientering om muligheden for at anvende standardomkostninger i det kommende EHFAF er punkt 7. Efter meddelelserne vil kommissionen til sidst give en kort orientering under pkt. 9

Udvalget godkendte dagsordenen.

3. Status på programgennemførelsen inkl. resultatopfyldelse (til orientering)

Fiskeristyrelsen gennemgik de udsendte bilag 1-6 om programfremdriften m.v. Tabellerne var kendt stof, da det var en opdatering af de samme tabeller, som har været anvendt på de foregående OU-møder.

Data i tabellerne dækker perioden 2014 – 31. december 2020.

Bilag 1: Status på gennemførelse af programmet frem til den 31. december 2021 (state of play of financial implementation)

Tabellen var den kendte overordnede oversigt. Den viste, at programmet nærmer sig sin afslutning, og at der var givet tilsagn for 86 % af programmidlerne. Det var en stigning på 10 procentpoint i forhold til sidste møde, hvor der var givet tilsagn for 76 % af programmidlerne.

Tilsagnsbeløbet var stedet fra 60 mio. euro til 66 mio. euro, og det dækkede over de ordninger, der var åbne i efteråret. Det vil sige IMP, vandløbsrestaurering samt Fiskerikontrol.

Sagsbehandlingen på de to akvakulturordninger er i gang, mens fartøjsordningen endnu ikke er åbnet. Når ansøgningerne på de to akvakulturordninger er færdig sagsbehandlet, vil tallene for UP2 stige.

De 86 % er sumbeløb, og dækker over tilsagn, men også over annulleringer af projekter fx på fartøjsordningen, hvor der var sket annulleringer på 1 mio. euro i forhold til november tallet.

Der var ikke udbetalt til så mange projekter som forventet, og styrelsen havde håbet på at modtage nogle flere udbetalingsanmodninger. Ved årets udgang var der udbetalt 38 % af rammen, mens det på sidste OU-møde var 30 %.

Der er mange åbne tilsagn, og styrelsen er i dialog med flere parter med henblik på at få afsluttet og udbetalt midlerne. En medvirkende årsag er Covid-19, der har forsinket afslutningen af projekterne.

Bilag 2: Opfyldelse af n+3 kravet

N+3 viste den EU-ramme, som EU havde afsat til DK, og midlerne var fordelt ud på de enkelte år i programmet. Den afsatte sum til hvert år skal være hjemtaget senest 3 år efter det pågældende år og midler, der ikke måtte være hjemtaget inden for fristen, bortfalder. Begrebet n+3 dækker over, at Danmark har 3 år til at få brugt pengene og så søgt om refusion.

Styrelsen har opfyldt kravet for 2020 og er i gang med at opfylde kravet for 2021. Styrelsen forventer at nå målet for 2021, og måske også lidt af 2022 målet inden årets udgang.

Bilag 3: Fremdrift på programniveau (tilsagn og udbetaling i forhold til programrammen)

Figuren viste fremdrift på prioritetsniveau. Den mørkeblå søjle viste for hver unionsprioritet de samlede programmidler, som der var afsat. Den lyseblå søjle viste de midler, der var givet tilsagn for og den orange søjle viste de midler, der var udbetalt.

Figuren afspejler tallene i bilag 1, og viste forskelle mellem de samlede programmidlerne og tilsagn. Det sås tydeligt på Up1 (fiskeri) og Up2 (akvakultur), og styrelsen forventede at nå målet for Up2 til efteråret.

Bilag 4: Fremdrift på ordningsniveau (tilsagn og udbetaling i forhold til rammen på de enkelte ordninger)

Figuren viste fremdriften på ordningsniveau, og dermed hvilke ordninger, hvor målet var nået.

Formanden opsummerede, at det var positivt med den gode fremdrift, og at det så positivt ud i forhold til at få brugt midlerne.

Foreningen for skånsomt kystfiskeri spurgte, om styrelsen forventede at åbne fartøjsordningen til efteråret.

Fiskeristyrelsen svarede, at midlerne var afsat, men det udestod, hvad man ville gøre med midlerne.

Bilag 5: Antal afsluttede projekter (output indikatorerne)

Figuren var en kvantificering af de mål, som styrelsen skal opnå ifølge det danske EHFF-program. Outputindikatorerne afspejlede, hvor langt Danmark var i programmet i forhold til de afsatte midler på de enkelte ordninger.

Outputindikatorerne viste, hvor mange projekter, der var afsluttede og slutudbetalt.

Generelt lå outputindikatorerne over målet flere steder, og det så generelt godt ud. Indikatoren på akvakultur og fartøjsordningen lå dog lidt under. Også indikatoren på forarbejdning lå under, og det skyldtes, at der ikke politisk var afsat midler til en ansøgningsrunde i perioden 2018-20.

Bilag 6: Resultatindikatorer

Resultatindikatorerne viste effekterne af de afsluttede projekter, som var angivet i det forrige bilag.

Resultatindikatorerne for UP1 (fiskeri) viste, at målet var nået for mange af indikatorerne. Forventningen var også at nå målene for resultatindikatorerne 1.12 og 1.13, når vidensprojekterne blev afsluttet. Til gengæld var det ikke forventningen at nå målene for indikatorerne 1.7 og 1.8. Det skyldtes blandt andet, at indikatoren vedrører tilskud til projekter på fiskerihavne.

Resultatindikatorerne for UP2 (akvakultur) viste, at målet var nået for de første tre indikatorer. Det var meget tvivlsomt, om målet kunne nås for indikator 2.10, da fokus på ordningerne ikke var økologi. Den sidste indikator 2.11 vedr. produktion fra recirkulerede anlæg var langt fra målet. Det var forventningen,

at de projekter, der var under sagsbehandling, vil have en vis effekt på indikatoren, men formentlig ikke nok til at nå målet.

Resultatindikatorerne for UP3 (Dataindsamling og kontrol) viste, at der i 2020 har været udfordringer med den fysiske kontrol af landinger pga. Covid-19.

Resultatindikatorerne for UP4 (FLAG) viste flotte tal, da målene var nået for alle tre indikatorer.

Resultatindikatorerne for UP5 (afsætning og forarbejdning) viste, at målet var nået for mange af indikatorerne. Resultatet af de to øverste indikatorer var anført med en streg. Styrelsen er i gang med en høring af ansøgerne, da den hidtidige opgørelsesmetode ikke var helt korrekt. Forventningen var, at der vil være værdier for indikatorerne på næste OU-møde. Værdien af indikatoren 5.1.e er 0, og den værdi ændres ikke, da der aldrig er modtaget ansøgninger vedr. certificering af akvakultur.

Kommunernes Landsforening spurgte, om ansøgninger var trukket tilbage på grund af Brexit.

Fiskeristyrelsen svarede, at ingen projekter styrelsens bekendt var trukket grundet Brexit.

Europa-Kommissionen (DG MARE) fortalte, at de havde håbet på et fysisk møde, men at det forhåbentlig kan ske på næste møde til november.

Videre, så lykønskede EU-Kommissionen Danmark med den flotte implementering trods et meget svært 2020, samt tidligere års problemer. Det var dog fortsat vigtigt, at have fokus på implementeringsraten i resten af programperioden. Det var især vigtigt, at overvåge fremdriften på UP2 og UP5, der er bagefter.

Formanden takkede for de positive ord, og bekræftede, at Danmark fortsat ville have fokus på fremdriften.

Orientering om den kommende EHFF-programændring

Formanden orienterede om, at programændringen kommer i skriftlig høring i Overvågningsudvalget.

Programændringen vil indeholde følgende elementer:

- 1) Som følge af EHFAF programmet blev det besluttet at anvende 22,0 mio. kr. af de 72 mio. kr. til en Produktions- og afsætningsordning (PAP) og til en ordning vedr. udvikling af selektive redskaber under ordningen Fiskeri, natur og miljø.
- 2) I programændringen vil der blive foretaget nogle tekniske ændringer af finansieringsplanens medfinansieringsprocenter for at sikre fuld hjemtagning af alle EU-midler.
- 3) Endelig skal der tages beslutning vedr. en ny fartøjsordning eller ej. Drøftelserne var i gang, da erhvervet ønskede en ophugningsordning for Østersøen.

Danish Seafood Association påpegede, at en del projekter har været påvirket af Covid-19, og ønsket var en general forlængelse af projektperioden for alle projekter frem til marts 2023. Det burde også omfatte projekter, der allerede havde fået projektforlængelser, samt projekter, der søgte efter to måneders fristen.

Formanden pointerede vigtigheden af, at alle projekter skal være slutudbetalt inden udgangen af 2023, hvis Danmark skal nå at få hjemtaget alle EU-midler.

Fiskeristyrelsen understregede, at styrelsen vil se positivt på en ansøgning om projektforlængelse, hvis årsagen er Covid-19. Der vil ikke blive givet en generel amnesti, da der vil blive foretaget en konkret vurdering for hvert enkelt projekt. Hvis det viser sig, at der intet er sket i et projekt, så er det ikke sikkert, at der vil blive givet projektforlængelse.

Danmarks Fiskeriforening PO støttede ønsket fra Danish Seafood Association, og appellerede om en hurtig generel amnesti for projektforlængelser til alle, så der ikke blev spildt en masse sagsbehandlingstid.

Formanden slog fast, at budskabet var forstået.

Europa-Kommissionen (DG MARE) havde forståelse for erhvervet, samt konsekvenserne af Covid-19. Det var dog også meget vigtigt at tænke på, at EHFF-programmet er ved at lukke, så der skal være fokus på at få afsluttet projekterne til tiden. Det var vigtigt, at Danmark får sendt en betalingsanmodning i tide til EU-Kommissionen, hvis alle EU-midler skal hjemtages. Det var derfor vigtigt med en konkret vurdering af hvert enkelt projekt med hensyn til, om projektet kan afsluttes til tiden, hvis der gives en projektforlængelse.

Formanden konkluderede, at styrelsen vil vise generel forståelse, men at anmodninger om projektforlængelser vurderes konkret.

4. Budgettet for teknisk bistand 2021 (til orientering)

Fiskeristyrelsen orienterede om, at styrelsen er i en periode, hvor der skal bruges ressourcer på at afslutte det gamle program, og samtidig skal der bruges ressourcer på det nye program.

I budgettet var der udgifter til sagsbehandling af de sidste ansøgninger, samt udgifter til sagsbehandling af udbetalingsanmodninger. Der var også udgifter til udarbejdelse af det nye EHAF-program samt til IT-opsætning af nye tilskudsordninger.

5. EHFF Årshjul for 2021 (til orientering)

Fiskeristyrelsen orienterede om, at der var om disponeret midler fra fartøjsordningen og til ordningerne Produktions- og afsætningsplaner (PAP) samt til ordningen Fiskeri, natur og miljø.

Produktions- og afsætningsplaner åbnede om et par dage, mens ordningen Fiskeri, natur og miljø åbnede før sommerferien, og ordningen ville have et snævert fokus på selektive redskaber. Resten af midlerne inden for den politiske aftale skulle anvendes til en ansøgningsrunde på Fiskerikontrol, myndighed til efteråret.

Udestående var alene fartøjsordningen. Hvis den åbnede blev det først sidst på året eller alternativt som en ophugningsordning for fartøjer vedr. Østersøen. I så fald skal der lægges en plan for, hvornår en ophugningsordning kan åbne for ansøgninger.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri spurgte, om det både omfattede den vestlige- og østlige del af Østersøen.

Jes Brogaard Nielsen fra departementet orienterede om, at det var under overvejelse lige nu. De politiske ordfører havde nikked til at have fokus på Østersøen, og ministeren var i øjeblikket ved at se på det. En ophugningsordning ville være en mulighed, da økonomien var dårlig for fartøjsejerne. Ministeren skulle tale med ordførerne, men forventningen var en afklaring inden sommerferien.

Danmarks Fiskeriforening PO spurgte, om den kommende ordning Produktions- og afsætningsplaner (PAP) var baseret på EHFF-reglerne.

Formanden bekræftede dette.

EU-Kommissionen anerkendte den udfordrende situation i Østersøen og udtrykte deres forståelse for det mulige behov for en ophugningsordning (PC). En sådan ordning kræver gennemgang af flåderapporten og en handlingsplan. EU-Kommissionen inviterer den danske MA til at samarbejde tæt med dem. EU-Kommissionen har fokus på Østersøen, men det var en national beslutning, om der skulle være en tilskudsordning til ophugning, og det ville blandt andet kræve en ændring af EHFF-programmet.

6. Status for det kommende EHFAF-program 2021-2027 (til orientering)

Formanden orienterede om, at dette punkt havde to hovedpunkter; den politiske aftale for EHFAF 2021-2023 samt tidsplanen for det nye EHFAF program 2021-2027

Den politiske aftale 2021-2023 (bilag 7)

Jes Brogaard Nielsen fra departementet orienterede om, at de politiske forhandlinger havde fundet sted i februar og marts 2021 blandt de politiske ordførere. Den samlede økonomiske EU-ramme var faldet bl.a. pga. brexit, men alligevel lykkedes det at lande en politiske aftale med alle partier.

Tre principper var lagt til grund for forhandlingerne;

- Den grønne omstilling i erhvervet,
- Så bred effekt som muligt for tilskudsmidlerne
- Så få ordninger som muligt, så der kommer en hurtigere og mere effektiv sagsbehandling.

De økonomiske midler var fordelt på følgende måde;

- Ca. halvdelen af midlerne gik til fiskerikontrol og biologisk overvågning.
- Der var afsat midler til vandløbsrestaurering, men FLAG var oprettet som en national ordning og fremgik derfor ikke af aftalen.
- Til rest var 1/3 af midlerne til de erhvervsrettede ordninger.

Principperne for aftalen var støtte til

- Klima, miljø og grøn omstilling
- Land-By balance gennem fremme af kystfiskeri
- Havmiljø og natur gennem bl.a. vandløbsrestaurering
- At støtten kom flest til gode.

Det resulterede i følgende ordninger:

- 1) Grøn omstilling, der har underpuljer til henholdsvis fiskeri og akvakultur, og hvor der for akvakultur er afsat en ramme til klimainvesteringer og investeringer i renseteknologi.
- 2) Kystfiskeri, i vidt omfang videreførsel af tidligere ordning med samme formål.
- 3) Maritim viden; tre underpuljer, Bæredygtig forvaltning af fiskeri og hav, miljøbeskyttelsestiltag og udsætning af åleyngel.

- 4) Indsats mod marint affald
- 5) Produktions- og afsætningsplaner (PAP) – Afsætningsfremme er lagt ind under ordningen.

Thomas Jespersen fra Danish Seafood Association har ønsket, at følgende indlæg refereres i sin helhed:

Fremstillingen om at der prioriteres grøn omstilling og fremme af fiskerierhvervet i de lokale samfund osv. – giver et forkert billede af det der faktisk er resultatet – nemlig at næsten 80% af pengene går til offentlige instanser/organers projekter (dataindsamling, fiskerikontrol, vandløbsrestaurering, teknisk bistand o.l.) – hvor meget grøn omstilling er der i det ??? – og kun godt 20 % af midlerne går til erhvervet

Det præsenteres som et program, der skal fremme

- 1) grøn omstilling, 2) udvikling på land og i kystnære områder – og fremme af afsætning.
- 2) Med aftalen tages der markante skridt for at sikre: 1) at dansk fiskeri- og akvakultur kan bevæge sig ambitiøst fremad på den grønne dagsorden, 2) at natur, miljø, vækst og beskæftigelse, i både land og by, fortsat opretholdes og udvikles, og 3) at fiskerierhvervet rustes til at stå imod fremtidens udfordringer,
- 3) Aftalen prioriterer indsats, som kan komme f.eks. små fiskere og virksomheder, producentorganisationer og lokale fiskersamfund til gavn.
- 4) 138,3 mio. kr. i perioden til demonstrations- og afprøvningsprojekter i grøn omstilling af fiskerflåden og akvakulturerhvervet

Det anføres som vigtigt at understøtte producentorganisationernes virke og skabe de bedste betingelser for medlemmernes afsætning af varer, herunder markedsføring af produkter, med henblik på at fremme konkurrenceevnen.

Med aftalen afsættes der 35,4 mio. kr. over perioden til producentorganisationer og omprioriteres midler indenfor EHFF, herved sikres, at der i perioden 2021-2023 i årligt gennemsnit er 11,8 mio. kr. til producentorganisationer – som altså er primær leddet

Det lyder jo så godt – men hvor er indsatsen for grøn omstilling, konkurrencedygtighed og afsætningsfremme i forarbejdnings- og afsætningsvirksomhederne ???

Der er tidligere fra D.S.A. budt ind med en række indsatsområder af stor betydning for forarbejdnings/ afsætningsleddets udvikling og grønne omstilling – med store effektmuligheder.

Vi kan ikke få øje på, hvor virksomhederne i forarbejdnings/afsætningsleddet overhovedet er omfattet af aftalen – til trods for, at de er en meget vigtig del af værdikæden og står for ca. ¾ af erhvervets værdiskabelse og arbejdspladser

Hvor er det at forarbejdnings/afsætningsvirksomhederne er med i programmet/kommende ordninger – det vil vi gerne høre nærmere ?? - man omtaler fiskerierhvervet, virksomheder, fremme konkurrenceevnen osv..

Aftalen siger også at : Støtte til Fiskeri Lokale Aktionsgrupper, FLAG, videreføres af tekniske årsager som en selvstændig, national ordning, uden for programmet. Hvad ligger der i det ??

Udfordringerne og behovet for udvikling, omstilling, konkurrenceevneforbedring i forarbejdning og afsætningsleddet er betydelige. Ovenpå corona – (efter markant tilbageslag i europæisk afsætning til hotel/rest./turisme..) – og Brexit – står fiskeindustrien med en markeds- og omstillingsudfordring af

historiske dimensioner - fiskeindustrier oplever ofte mere end 40 pct omsætningsnedgang . Der er i allerhøjeste grad behov for afsætningsfremme-indsats og omstillingsindsats i det led, der rent faktisk opererer som forædlings- og afsætningsled på markederne.

Fiskeindustrien kan kun i begrænset omfang benytte de forskellige andre erhvervsudviklings-/omstillingsordninger – f.eks. Corona-omstillingspulje, digital-omstilling m.fl., idet der gælder en de minimis på max 30.000 EUR/3 år for fiskerisektor - medens andre virksomheder kan opnå 200.000 EUR/3 år også andre fødevarer virksomheder.

Ydermere har man på andre områder begrænsninger for fiskeindustri – bla. for kort tid siden under GUDP ”straffet” fiskeindustrien ved at nedsætte tilskudspct. for demo-projekter til 25% - mod andre sektorer 40-60%.

Med den aftale, der nu ligger for EHFAF de næste år- hvor fiskeindustrien slet ikke er med - og de gældende særvilkår fsa. andre ordninger – er fiskeindustrien helt urimeligt forfordelt mh.t erhvervsstøtte i.f.t. både primær fiskeriet og i forhold til andre sektorer.

Det budskab vil vi anmode om meldes tilbage i systemet og til de politikere, der står bag aftalen.

Danmarks Fiskeriforening PO (DFPO) var enig med Danish Seafood Association, da det tydeligt var en politisk aftale, hvor erhvervet var skrevet ud af aftalen. Folketingets partier havde vedtaget aftalen, så departementet måtte gerne bære dette tilbage til politikerne.

DFPO mente også, at målsætningerne om landingsforpligtigelsen ikke blev understøttet af aftalen. Det eneste, der gik til erhvervet var til kystfiskeri, men det var begrænsede midler. Der var gennemsnitligt afsat 300 mio. kr. årligt, hvor de grønne erhvervsrettede ordninger fik 292 mio. kr., men de 138 mio. kr. gik til skrivebordene.

Dejligt, at der var midler til kystfiskeri, marint affald og PAP, men i det samlede billede gik 60-70% til skrivebordene i byerne og ikke til kyst Danmark, og det var ærgerligt. Der var ikke længere generelle erhvervsstøtteordninger til erhvervet, og derfor var det svært for erhvervet at foretage de tilpasninger af erhvervet, som der krævedes.

Dansk Akvakultur udtrykte også skuffelse over aftalen, men anerkendte, at det var en bred aftale. Der var visioner og ambitioner fra kommissionen i bl.a. EU-strategien ”farm to fork” om støtte til akvakultur, men der var kun afsat 6 % af de danske programmidler til akvakultur. I aftalen manglede der også en henvisning til økologisk akvakultur, og så manglede der en afklaring af, om Danmark ville anvende finansielle instrumenter.

Danish Seafood Association supplerede med, forarbejdningsindustrien var storbruger af strøm og vand, så der burde have været afsat midler til grøn omstilling til ny teknologi. Der burde også være afsat midler til anvendelse af restprodukterne fra forarbejdningsindustrien, herunder midler til at støtte af afsøgning af nye markeder.

Jes Brogaard Nielsen fra departementet (JBN) svarede, at der var enighed om, at der var flere behov end der var penge, så derfor var der truffet hårde valg. Der var i lighed med tidligere ikke afsat midler til forarbejdningsindustrien, da det ikke var i fokus hos partierne, men det var i stedet den grønne omstilling. Til bemærkningen om støtte til erhvervet, så var den Europæiske Hav-, Fiskeri- og

Akvakulturfond ikke fokuseret på støtte alene til primærproducenter. Fonden skal understøtte den fælles fiskeripolitik, og her er finansiering af opgaver som fiskerikontrol, dataindsamling og anden rådgivning i forhold til bæredygtig fiskeriforvaltning afgørende forudsætninger for gennemførelse af fiskeripolitikken.

Der var midler til afsætningsfremme under tilskudsordningen Produktions- og afsætningsplaner. Uden for EHFAP fonden var der også andre afsætningsindsatser, som fx FOOD Nation, der kan anvendes til afsætningsfremme projekter.

FLAG var nu en national ordning udenfor EHFAP programmet, og det var den af rene tekniske årsager. Pga. af rapporteringskrav for EHFAP ville det kræve store investeringer i IT-ressourcer for den relevante styrelse for en kort periode, hvorefter IT-systemet så ville skulle ændres igen efter tre år. Disse ekstraordinære IT-udgifter kunne undgås ved at oprette FLAG som en national ordning. Den samlede økonomiske ramme var fortsat den samme, men der blev sparet væsentligt på IT udgifterne.

Endelig svarede JBN på spørgsmålet om anvendelse af finansielle instrumenter, at det blev vurderet af analyseafdelingen i departementet, og at det blev vurderet, at der ikke var basis for at etablere finansielle instrumenter med EHFAP-midler.

Slutteligt fremhævede JBN, at principper for det nye program var, at der gives mindre støtte til den enkelte virksomhed, da der her var størst risiko for dødvægtstab. Vurderingen fra blandt andet midtvejsevalueringen af EHFAP-programmet viste, at der var risiko for, at virksomhederne alligevel ville foretage disse investeringer. Ved i stedet at give støtte til udviklings- og markedsmodningsprojekter ville de offentlige midler være med til at løfte risikoen, så der kunne udvikles nyt, som den enkelte virksomhed ikke ville have kapacitet til selv at udvikle, og nytten bredes ud på flere.

Europa-Kommissionen (DG MARE) bemærkede, at det var dejligt med en god diskussion om det kommende program og de strategiske valg. Det blev bemærket, at det var normalt, at der var forskellige holdninger til, hvad midlerne skulle gå til. EU-Kommissionen var ikke i stand til konkret at kommentere på Danmarks valg af indsatser, men hilste den politiske aftale velkommen og fandt, at den fint flugtede med ambitionerne i den grønne pagt, biodiversitetsstrategi, farm to fork, digitaliseringsstrategien og målsætningen om gearingseffekt af EU-midler.

Kommissionen anførte, at der ikke var midler til at dække alle mål, men at man også skulle være opmærksom på støttemuligheder uden for EHFAP-fonden, fx strukturfonde, genopretningsfonden og den kommende Brexit reserve.

EU-Kommissionen bemærkede også, at det var vigtigt at beholde tilskudsmuligheden FLAG, og EU-Kommissionen støttede alle muligheder for at holde FLAG i live, og så frem til at følge, hvordan det ville gå. EU-Kommissionen ville stå til rådighed for Danmark med at hjælpe med at lande det nye EHFAP-program.

Formanden takkede EU-Kommissionen for de nyttige bemærkninger og støtten i forhold til fortsat god dialog om programudkast.

Danmarks Fiskeriforening PO bemærkede, at dødvægtstabet var en gammel diskussion. De forandringer, der skulle ske i erhvervet, ville kræve, at erhvervet skulle foretage ændringer på fartøjerne samt købe nye net. En tilskudsordning ville kun give lidt støtte, da tilskudsprocenten var lav.

Danske Havne tilsluttede sig de tidligere bemærkninger vedr. grøn omstilling. Der var brug for midler til grøn omstilling i havnene, men der var ikke mange midler i programmet.

Jes Brogaard Nielsen fra departementet oplyste, at der var en ordning i Trafikministeriet, der var rettet mod grøn omstilling i havnene.

Tidsplan for det nye EHFAF-program

Fiskeristyrelsen informerede om, at nu hvor den politiske EHFAF-aftale forelå, kunne programmet skrives færdigt. Programmet var forsinket, men det var forventningen, at programmet kunne sendes i høring i Overvågningsudvalget i efteråret 2021, og til godkendelse i EU-Kommissionen primo 2022. Det var forventningen, at programmet er godkendt i 2022.

Inden programmet godkendes, forventes det, at der alene åbnes myndighedsordninger. Dette sker for Danmarks egen regning og risiko.

Der skal også udarbejdes en partnerskabsaftale i samarbejde med Bolig- og Planstyrelsen, hvor det sammenfattes, hvad Danmark har fokus på med EU-fondene i perioden 2021-2027.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri spurgte, hvilke ordninger, der først skulle åbnes.

Fiskeristyrelsen svarede, at det var der ikke taget endelig stilling til. Det var dog forventningen, at i 2021 åbnede dataindsamling og fiskerikontrol. Styrelsen var lige nu også ved at se på ordninger under Brexit-reserven. En endelig plan forelå ikke, men så snart den forelå, ville udvalget blive orienteret.

7. Standardomkostninger (SCO) (til orientering)

Fiskeristyrelsen orienterede om, at standardomkostninger (SCO) var en metode til forenkling af tilskudsudbetaling. Ved anvendelse af SCO baseredes tilskud på et forudbestemt støttebeløb.

SCO'en var udtryk for det bedste estimat af den gennemsnitlige faktiske omkostning for den pågældende omkostningsart/teknologi. Tilskudsmodtagernes faktiske omkostninger var altså irrelevante. I praksis ville nogle tilskudsmodtagere blive overkompenseret, mens andre underkompenseret. SCO'en (støttebeløbet) skulle være rimelig, retfærdig og kontrollerbar. Den nationale kontrolmyndighed samt kommissionen skulle indgå i vurderingen heraf.

Fiskeristyrelsen havde igangsat arbejdet med at udvikle og implementere SCO på en række teknologier fra begyndelsen af den kommende EHFAF-programperiode. FST havde hidtil alene anvendt en standardomkostning vedr. fast takst på løn på visse ordninger.

Formålet med at anvende SCO var blandt andet at gøre ansøgnings- og administrationsprocessen mere simpel og gennemsigtig samt at mindske antallet af fejl i sagsbehandlingen.

Projektet havde til hensigt at øge gennemsigtigheden på tilskudsområdet for både interessenter og sagsbehandlere, samt simplificere sagsbehandling af de udbetalinger, der favnedes af projektet.

KOM anbefalede, at medlemsstaterne i videst mulig omfang anvendte SCO, og mange andre lande brugte allerede standardomkostninger. Landbrugsstyrelsen havde anvendt SCO med stor succes på samtlige af styrelsens tilskudsordninger.

FST har fokuseret på hvilke ordninger, der giver mening for erhvervet og for administrationen.

Anvendelse af SCO vil betyde, at ansøgnings- og administrationsprocessen bliver mere simpel og gennemsigtig. Udgifter til sagsbehandlingen mindskes, idet hvert enkelt bilag og faktura ikke skal gennemgås. Risikoen for fejl i sagsbehandlingen reduceres, og der fås en mere sikker og fast beregningsmetode til udbetaling af tilskud.

Indførsel af standardomkostninger vil også have en stor betydning for tilskudsmodtagerne. For det første, fordi ansøgerne på forhånd ved hvilken tilskudssats, der kan opnås. For det andet skal ansøgerne ikke bruge tid på at godtgøre en given omkostning eller indhente to tilbud fra leverandørerne.

Administrationsudgiften bliver også mindre for de mindre virksomheder eller for dem, der søger et mindre tilskud, fordi der ikke skal indhentes to tilbud.

Ansøger vil kunne få udbetalt tilskuddet, så snart dokumentationen for, at projektet er gennemført, er godkendt og dermed mindskes ansøgers likviditetsudfordringer. Ligeledes arbejdes der på at gøre udbetalingsprocessen mere smidig ved at skabe mere gennemsigtige krav for dokumentationen.

Implementering af SCO i det nye EHFAF-program kan ske på følgende tre måder:

1. SCO udarbejdes på den enkelte omkostningsart og implementeres i programmet fra programperiodens begyndelse. Ex-ante-tilgangen kræver, at den anvendte metode påtegnes af den nationale revisionsmyndighed og dernæst formelt godkendes af Kommissionen ifm. programgodkendelsen. Når metoden er godkendt, kan Kommissionen ikke efterfølgende stille spørgsmålstejn ved de fastlagte støttebeløb.

Kommissionen har efterfølgende specificeret at der kan gøres indsigelse ved Kommissionens revision. Der kan stilles spørgsmålstejn ved metoden i tilfælde, hvor den var udviklet og benyttet forkert og revisionsmyndigheden ikke har udført deres ansvar. I disse tilfælde afholdes udgiften af medlemsstaten.

2. SCO udarbejdes løbende på de enkelte ordninger og implementeres efterfølgende i programmet via programændringer. Dette kræver samme godkendelsesprocedure som ved programperiodens begyndelse. Først efter programgodkendelsen kan man begynde at udbetale tilskudsmidlerne.

3. SCO udarbejdes og implementeres løbende på de enkelte ordninger. Tilskuddet søges efterfølgende refunderet af Kommissionen. I forbindelse med refusionen har Kommissionen mulighed for at gennemgå beregningsmetoden. Hvis der findes uregelmæssigheder i fastsættelsen af en given SCO, kan Kommissionen nægte at refundere det beløb, som relaterer sig til den pågældende omkostningsart. Herved vil medlemsstaten selv skulle afholde udgiften.

Kommissionen har efterfølgende specificeret at Kommissionen kan gennemgå beregningsmetoden ved revision og ikke i forbindelse med refusionen. Forskellen på de to metoder er lille:

1. Metoder, som fremgår af programmet og er gennemgået af de danske revisionsmyndighed, benyttes ved refusion fra Kommissionen til Danmark. Ændringer til metoden skal noteres i en programændring.
2. Metoder, som ikke fremgår af programmet, kan ikke benyttes ved refusion fra Kommissionen til Danmark. Den kan være lige så korrekt, hvis gennemgået af den danske revisionsmyndighed på samme grundlag som metoder, der fremgår af programmet. Ændringer til disse metoder skal ikke noteres i en programændring.

FST arbejder for nuværende alene med den første type SCO.

Erfaringerne med at anvende SCO er, at det har været muligt at anvende SCO til tilskudsudbetalinger under EU-fondene siden 2007.

På nationalt niveau har Landbrugsstyrelsen siden 2015 arbejdet med SCO, og har gradvist implementeret SCO på alle deres ordninger.

FST har hidtil alene anvendt standardomkostninger vedr. fast takst på løn og overhead på visse ordninger.

FST startede på arbejdet med etablering af nye SCO i 2020, og forventer at kunne implementere standardomkostninger i programperioden for 2021-2023, nu hvor der foreligger en politisk aftale.

Kammeradvokaten anbefalede også, at FST indførte standardomkostninger i videst muligt omfang i den kommende programperiode mhp. at sikre en mere enkel og mere fejlsikker administration af investeringsstøtteordningerne.

Fremtiden for anvendelse af SCO er, at Fiskeristyrelsen pt. er i gang med at identificere de standardomkostninger, der skal medtages i programmet, og i første omgang ses der på den kommende kystfiskerinvesteringsordning. Herudover undersøges det, hvorvidt det er muligt at indføre SCO på andre EHFAF-ordninger. Der kigges bl.a. på historisk datagrundlag, metode mv. Ligeledes arbejder Fiskeristyrelsen på også at skulle benytte "off-the-shelf"-standardomkostninger, som fremgår direkte af forordningsgrundlaget.

Det er endnu ikke endelig fastlagt hvilke ordninger, der vil blive indført SCO på. Der kan evt. blive tale om ordninger, hvor nogle investeringer er med SCO og andre er med faktiske udgifter (som i dag). EU's standardomkostninger skal danne udgangspunkt for beregningen af støtte til erhvervet.

Det skal spare erhvervet for en masse administrativt arbejde.

Fiskeristyrelsen vil skulle bruge tid på at beregne de enkelte standardomkostninger, men på sigt vil der være en mere simpel og gennemsigtig ansøgningsproces for ansøgerne, når standardomkostningerne er blevet implementeret.

Formanden opsummerede, at indførelse af standardomkostninger vil hjælpe erhvervet ved at mindske deres administrative byrde.

Europa-Kommissionen (DG MARE) takkede for præsentationen, og kommenterede, at udover programspecifikke standardomkostninger, kan de enkelte medlemslande direkte og uden at beskrive dem i programmet, anvende "off the shelf"-standardomkostningerne; lump sum, fast rate for direkte udgifter og enhedsomkostninger, som beskrevet i forordningen om de fælles bestemmelser (CPR). Disse SCO kan medlemsstaten anvende direkte uden at det på forhånd er beskrevet i det danske program.

Engangsbeløbene er anderledes end refusion af faktiske udgifter. For SCO beregnes der forlods en rimelig pris. Metoden skal udvikles af FST, og derefter skal revisionsmyndigheden godkende metoden for at sikre, at metoden er udviklet efter Kommissionens regler.

Der er to former for anvendelse af SCO, 1) de der anvendes i projekter til Fiskeristyrelsens betaling til støttemodtagere, og 2) de SCO der anvendes til forvaltningsmyndighedens refusion af udgifter fra Kommissionen. Det er kun sidst nævnte, der skal beskrives i det danske programforslag.

Det er styrelsens eget ansvar, at den anvendte metode er korrekt. Kommissionen gennemgår kun Revisionsmyndighedens vurdering og konklusion i forhold til retningslinjerne fra Kommissionen, og altså ikke om metoden er korrekt.

Anvendelse af standardomkostninger er til gavn for både tilskudsmodtager og styrelsen.

Danish Seafood Association spurgte, om man ikke skulle dokumentere, hvad man havde købt, og om SCO kunne anvendes på et afsætningsfremme projekt, for der skulle vel indhentes to tilbud.

Fiskeristyrelsen præciserede, at der ikke er krav om, at der indhentes to tilbud, men at købet skal dokumenteres ved foto af købet og bankkvittering.

Der er ingen begrænsning i, hvor man kan introducere standardomkostninger, da det udtrykker, hvor meget prorammet vil give i tilskud til et projekt. FST kan fastlægge en SCO, hvor der gives en lump sum til en bestemt type SCO, som fx et afsætningsfremmeprojekt.

Europa-Kommissionen (DG MARE) præciserede, at ansøger skal dokumentere, at varen er købt, men hvis prisen på varen er lavere end den standardomkostning, som FST giver, så får ansøger den højere standardomkostning. Det vil sige, at nogle ansøgere vil betale en pris, der ligger over SCO'en og andre en pris, der ligger under SCO'en, men styrelsen vil kun udbetale et beløb svarende til SCO'en.

Når SCO anvendes, så er det simplificering for både ansøger og administration, da der ikke er behov for indhentning af to tilbud, og bilagskontrol.

Formanden afsluttede med, at styrelsen håbede, at alle ville tage godt imod standardomkostninger, da det er en simplificering for alle.

8. Meddelelser

Formanden orienterede om, at styrelsen tidligere havde en facilitator tilknyttet til EHFF-programmet, men at udbuddet var udløbet, og at FST havde besluttet ikke at lave et nyt udbud. I stedet for vil styrelsen anvende egne kommunikationsmedarbejdere til kommunikationsopgaverne.

I starten af februar lancerede styrelsen en ny hjemmeside, og en mere direkte adgang til det nye EHFAF-program. Udformning af hjemmesiden har også haft fokus på at hjælpe ordblinde i at navigere rundt på siderne.

Fiskeristyrelsen forventer at deltage på DanFish messen til oktober, og styrelsen har planer om at informere om resultaterne af EHFF-programmet og om de kommende tilskudsordninger i det nye EHFAF-program.

Styrelsen har fokus på at kommunikere om gode projekter og resultater, herunder også orientering på sociale medier.

9. Kommissionen orienterer

Europa-Kommissionen (DG MARE) orienterede om, at det var forventningen, at CPR forordningen godkendes i Europa-Parlamentet den 25. juni, og EHFAF-forordningen godkendes den 5. juli 2021.

Det betyder, at efter den 5. juli kan Danmark indsende det nye EHFAF-program til godkendelse. EU-Kommissionen opfordrede til et tæt samarbejde mellem Kommissionen og styrelsen ved udformningen af det nye program, så når det endelige program sendes til KOM, så kan det godkendes uden yderligere forsinkelser. Normalt tager det maksimalt 5 måneder at få et program godkendt, men hvis alt er i orden tager det kun 2-3 måneder.

10. Kommende møder

Formanden orienterede om, at næste møde er tirsdag den 16. november 2021, og som forhåbentlig bliver et fysisk møde.

På det næste overvågningsudvalgsmøde vil der også blive afholdt et skyggeudvalgsmøde for EHFAF.

11. Eventuelt

-